

De NatuurGenöttRout

Radd fahren mit all Sinnen – dat verspreckt de nee Raddrout

von de
Natuurschuulstation Mönsterland NABU, de sik an begeistert
Radd-Leevhebber un
Geneters richt. Op en sowat 160km good utboot Wegnett föhrt
de Natuur-Genütt-Route dör de
Walden, Gröönlanden un Felden vun't Mönsterland. So kann een
to'n Bispill dör
de moje Eemsaue, de Boombargen off das Venner Moor radeln un
wannern. Langs de
Slössen un Waterbörgen hett düt Nett veel mehr to beden. Dat
Besünnere vun
düsse Rout: se föhrt nich blots dör de eenmaal Natuur, se lett
se ehr Besökers
ok spören. Een puur Beleevenis-Raddtour.

In eng Kooperatschoon mit den düütschen Hotel- un
Weertsuppenverband
(DEHOGA) hett de Natuurschuulstation Mönsterland NABU
Bedrieven ut de
Gastronomie utwählt, de Spezialitäten ut de Region op hör
Spieskaart hebben.
Tosamen mit frisk Mahltieden is et en wahrhaftig goode Daad,
gemödelk in en
Buurderee binanner to sitten. Dat Vörhebben NatuurGenöttRout
entstunn ut den
Infall herut, den regionaal Verstand to starken un üm de
landschaftlik Vielfalt
vun't Mönsterland to faten. Wecke Aard vun Obst word in't
Mönsterland anboot?
In wecke Jahrstied finnt een wild Bejen an'n Rand vun de
Wegen? Nich blots för
Kinner sünd dat interessant Fragen. Frisk Produkten ut de
Region, faken ut
ökologisk Anbau, köönt ünnerwegens direktemang bi de Buren in
ehre lütten
Hoffladens köfft werden.

För de Natuur sensibiliseeren

För de Umwelt un de Mooigheid vun de Natuur to sensibiliseeren
un düsse

düürsaam to schütten, daarup kümmt et de Natuurschuulstation
Mönsterland in't

Besünnere an. De Touren sünd för Familien licht to beföhren un
ok Sportfahrrers

kümmt op hör Kösten. De meisten vun de Streken vun de
Fahrraddrout lett sik äs

Daagsutflug beradeln. Äs lüttjen Urlaub in't Mönsterland kunn
dat heele Wegnett

beföhrt werden. Kansen to't Övernachten lett sik sünner
Problemen finnen.

Dat Geleidprogramm un wiedere Informatschoonen to de
NatuurGenöttRout kriegt Se bi de NABU-Naturschutzstation
Münsterland un ünner www.naturgenussroute.de

Quell:

<http://www.ruhr-guide.de/freizeit/radfahren-und-radtouren/naturgenussroute-im-muensterland/12888,0,0.html>

Football in'n Nordwesten

In Dütskland is Football de wichtigste Sportart för masse Lüe. Över sess Millionen Mensken bünt in Football-Vereinen organiseert un noch 'ne ganze masse mehr bekiekt sik de Späile van de Ärste und Twäide Bunnesliga. Doa bünt uk Vereine ut Nordduitskland to finnen, so as Werder Bremen, de Hambörger SV of de VfL Wolfsburg.

In de Därde Liga giff dat eene Besünnerheit: In ene Region bünt doa glik fäer Vereone up en'n Bült tosammen, dat is de Nordwesten. Ut Westfaolen – afsiet van dat Ruhrgebiet – bünt Preußen Münster, de Sportfründe Lotte un (up de neddersassische Siete) de VfL Ossenbrügge Metglieder van de Liga, in't Emsland isset de SV Meppen, de siet 2017 hier späilen dait. Dat so vääle Mannschaften ut'n Nordwesten in de Därde Liga späilt, hätt to Konsequenz, dat men faken Derbys to säihn krägt. Dat is för da Fans jümmers een besünnerer Dag.

De nordwestdütsken Vereine in de Därde Liga häbbt ene lange Tradition. Preußen Münster was ene van 16 Clubs, de de ärste Saison van de Ärste Liga in 1963/64 späilt häbbt. In 1951 wörn se in dat Finale üm de dütske Meesterskap, man in düt Jaohr häff de „Walterelf“ ut Kaiserlautern met 2.1 över de Münstersken wonnen. De VfL Ossenbrügge was lange Jaohre in de Twäide Liga un faken heel erfolgrik in de DFB-Pokal. De SV Meppen häff 20 Jaohre in de Amateurligen achter sik un häff den Upstieg in de unnerste Profiligen in 2017 düchtig fiärt.

Informationen över de Därde Liga giff dat bi'n Dütsken

Football Bund DFB ([link](#)).

Düsse Bidrag is schriewen in Emslänner Platt.

Karpen, Hecht un Aal

In de Gewässer in't Mönsterland find sick masse Fiske, de faken in de Pötte van Anglers landen daut. De Seen und Flüsse as de Ems of de Werse bünt vandage wäer so schier un sauber, dat eens de Fiske uk äten kann. Dat was vör 30 Jaohre noch anners. De Waterqualität is uk in den Seen bäter worn, man dat giff uk noch Gewässer, de Probleme makt, so as de Aasee in Mönster, de 2018 in de Hitte van'n Sommer umkippt is. Masse Fiske sind domoals dood gaohn.

Dat Angeln is för masse Lüe een Sport, de up de ene Siete Geschick un Können van de Anglers verlangt, de up de anner Siete awer uk ene meditaitve Wirkung häff, de för enen geistigen Utglik för de Anglers sorgt. Dat Wachten up den Bitt, de Konzentration up dat Fischen un up de Bewegung van de Pose un den Köder, dat mekt den Alldag vergäten un sörgt för Entspannung. För masse Anglers häff düsse Sport ene Wirkung, de annere bi't Yoga of Tai Chi finnen dait.

In de Gewässer in't Mönsterland bünt för allen Wittfiske as Karpen of Schleien to fangen. Dat giff uk Raubfiske as Hecht, Aal, Wels, Barsch un Zander, de gerne angelt wäerd. För anglers, de gerne Forellen fangen dait, bünt eene Riege van Forellenteichen anlegt, de rund üm Mönster dat Forellenangeln möglich makt. De Forellen wäerd doa extra för dat Angeln uptreckt. Wel mehr wäten will, kann dat in't Internet unner düsse Adresse naohkieken: [Webseite](#).

Wel in Dütskland Angeln will, de mott ene Angelprüfung

aflegen. As een Angler mott man nich blots de Fiske kennen und die Geräte, de eens för dat Angeln bruken dait, man Deel van de Prüfung bünt uk rechtlike Bestimmungen öwer Fangtieden öwer dat Jaohr un öwer den Schutz van de Gewässer un de Landskup all tohope. De Angelvereine bünt vandage faken uk för Umwelt- un Gewässerschutz tostännig. Doavan dait alle profiteern: Wenn dat Water gaut is und de Fiske sik wohlfühl'n dait, köönt de de Anglers mehr Fiske fangen. Man uk annere Lüe, de sik nich för't Angeln interessiert, köönt sik öwer schiere Gewässer freun.

Masse Angler bünt in Vereine organiseert. In Münster to'n Beispiel giff dat den *Verein für Fischerei und Gewässerschutz „Frühauf“*, de öwer 1500 Metglieder häff un tau de gröttsten Angelverein in NRW hört. As Metglied van den Vereinkann een in den Ems, de Werse un in annere Gewässer rund üm Münster fischen.

Fröiher könn 'n manche Familien van't Fischen in den Binnengewässer leven, man dat is all lange förbi. Vandage bünt dat vör allen Lüe, de Fiskteiche häff, da dat vielleicht as ährn Beruf maken dait, man in der Regel is dat Angeln vandage blots noch een Hobby.

Düsse Bidrag is schriewen up Emslänner Platt.

Sport in't Ruhrgebiet

Wenn man an Sport und dat Ruhrgebiet denkt, dann fällt einem meestiet tou allererst Fotball in. Doar bünt de groten Verine Dortmund un Schalke. De hebt masse Fans und wenn de gegenanner speelt ist de ganze Region in upruhr.

Aber dat Ruhrgebiet is nich bloß Fußball. Dor güfft et ook

annere Sportveranstaltungen as de groten Loopveranstaltungen in Gelsenkirchen un Duisburg. De Lichtathletik is generell ook stark vertren in düsse Region. Lesset joar was doar de duitsche Misterschaft inne Halle und ook de Indoor Misterschaft int Rudern was in Essen. Ook in un up Woter is sportlich masse los. So weern duitschen Klienboot Misterschaften un de duitschen Misterschaften in Kanupolo.

Absiets von de groten Sportarten de ook int Fernseihn wiesen weert, güfft et in dat Ruhrgebiet masse Wettbewerbe in unbekanntere Disziplinen. So is de kleene Ort Mühlheim zwar in Fußball nich in de Bundesliga dafür aber in Badminton. Un in Hockey is Mühlheim goar Rekordmeister. De erfolgreichen duitschen Ruderer (de duitsche Achter is all sess moal Olympiasieger ween und 18x Weltmeister) traineert ook meesttiet up den Dortmund Ems Kanal. Een Bessünneres Highlight was int lesste Joar de Weltmisterschaft int Turnen för Lüe mit Downsyndrom.

Wi habt nu masse vertellt över de Sportarten woar man sück masse bewegen muss und de för den Köper hella anstrengend bünt. In de jüngste Tiet bünt Sportarten populär worn, woar de Lüe „bloß“ ant Computer sittet und Speele speelt. Düssen Trend nennt man E-Sport. Dat dat nich so einfach un ook hella anstrengend is, wieset Studien noar. Doar wat vor allem Fifa (virtuellen Fußball) un League of Legends (een Ego Shooter) speelt. Disse Sportarten bünt mittlerwiele all professionell un sogar de grote Verien Schalke 04 haff Manschaften (in düsse Sport hett dat „Clan“). Bi de lesste Weltmisterschaft in Peking toun Biespiel weern 80.000 Lüe und in Innnernet hebt 40.000.000 Lüe toukieket.

Düssen Biedrag was schriewn in Emsländer Platt.

Quellen:

<https://www.metropoleruhr.de/freizeit-sport/sportplatz-ruhr/top-themen/ruhr-sportjahr-2018.html>

https://www.rewirpower.de/home/unterhaltung/sport/sport_im_revier.html